

running account, चालू खाते
 running lease, चालू पट्टा
 running noose, सरकता पाश
 rural servitude, ग्रामीण सुविधाभार
 ryotwari settlement, रयतवारी जमाबंदी

S

sabotage, v.t. & i. 1. घातपाती कृत्य करणे 2. घात करणे
n. घातपाती कृत्य (न.)
sacrament, n. संस्कार (पु.), धार्मिक संस्कार (पु.)
sacred fires, होमाग्नि (पु.), पवित्र अग्नि (पु.)
sadism, n. 1. (that state of sexual perversion in man in which the sexual inclination manifests itself by the desire to beat, to maltreat, humiliate and even to kill the person for whom the passion is conceived) परपीडनंद (पु.) 2. परपीडनरति (स्त्री.)
safe custody, 1. सुरक्षित हवालत 2. सुरक्षित ताबा [Prisons Act-s. 7] सुरक्षित अभिरक्षा
safeguard, n. 1. संरक्षक उपाययोजना (स्त्री.) 2. खबरदारी (स्त्री.)
v.t. 1. खबरदारी घेणे 2. सुरक्षित ठेवणे 3. संरक्षण देणे
safe keeping, सुरक्षित ठेवणे cf. preservation
safety, n. सुरक्षितता (स्त्री.)
salaried, adj. पगारदार, वेतनी
salary, n. पगार (पु.), वेतन (न.)
cf. emoluments वित्तलब्धी
 fee फी
 honorarium मानधन
 pay वेतन, पगार
 remuneration पारिश्रमिक
 stipend वृत्तिवेतन
 wages मजुरी
sale, n. विक्री (स्त्री.), विक्रय (पु.)
saleable, adj. 1. विक्रेय, विकारु 2. विक्रीयोग्य
sale by auction, लिलावाद्वारे विक्री
sale by description, वर्णनानुसारी विक्रय [Sale of Goods Act - s. 15 m. n.]
sale by retail, फुटकळ विक्री
sale by sample, नमुनानुसारी विक्रय [Sale of Goods Act - s. 17 m. n.]
sale-deed, n. विक्रय विलेख (पु.), विक्री विलेख (पु.)
sale in execution of a decree, हुकूमनाम्याच्या अंमलबजावणीतील विक्री
sale in gross, वट्ट विक्री, सकलविक्रय (पु.)
sale of debts, ऋण विक्री (स्त्री.) [C.P.C.-s. 128(2)(d)]
sale of goods, मालविक्री (स्त्री.), मालविक्रय (पु.) [Sale of Goods Act-s. 4(i)]
sale on condition, सशर्त विक्री
sale on credit, उधार विक्री
sale-price, n. विक्रीमूल्य (न.), विक्रीची किंमत (स्त्री.)
sale proceeds, विक्रीची रक्कम (स्त्री.), विक्री-उत्पन्न (न.)
sales account, विक्री लेखा (पु.)
sales tax, विक्रीकर (पु.)
salient features, ठळक वैशिष्ट्ये (न. अ. व.)

salvage, n. 1. (a part of the property that survives the marine peril) नष्टशेष (पु.) 2. (an act of saving or rescuing a ship or its cargo) नष्टशेष शोधन (न.) 3. (as, a compensation paid for saving a ship or its cargo) नष्टशेष शोधन शुल्क (न.), वाचवणावळ (स्त्री.) [C. P. C. Act - s. 140 m. n.]
salvage goods, नष्टशेष माल (पु.)
salvage loss, (that kind of loss which it is presumed would, but for certain services rendered and exertions made, have become a total loss) नष्टशेष हानि
salvation, n. मुक्ति (स्त्री.)
salvation army, मुक्तिसेना (स्त्री.), मुक्तिफौज (स्त्री.)
same, adj. 1. तोच *cf.* identical 2. एकच 3. अभिन्न
sample, n. नमुना (पु.), मासला (पु.)
sample survey, नमुना सर्वेक्षण, नमुना पाहणी
sampling, n. 1. नमुना-चाचणी (स्त्री.) 2. नमुना घेणे (न.)
sanad, n. सनद (पु.)
sanatorium, n. आरोग्यधाम (न.) *cf.* hospital
sanction, v.t. मंजूर करणे
n. 1. मंजूरी (स्त्री.) 2. संमति (स्त्री.) [Ind. Suc. Act - s. 265]
 3. (in *pl.*) (a coercive measure adopted use by several nations in concert for forcing a nation violating international law to desist or yield to adjudication esp. by withholding loans, limiting trade relations, etc.) अनुशास्ति (स्त्री.), निर्बंध (पु.) 4. (support, confirmation) पाठबळ (न.)
sanctuary, n. 1. अभयस्थान (न.) 2. अभयारण्य (न.) 3. गाभारा (पु.) 4. संश्रय (पु.)
sane, adj. सुबुद्ध, शहाणा
sane man, सुबुद्ध मनुष्य [Ind. Con. Act - s. 12 ill. (b)], शहाणा मनुष्य
sanitary condition, आरोग्यदायी परिस्थिति
sanitary purposes, आरोग्यविषयक प्रयोजने (न. अ. व.)
sanitation, n. 1. स्वच्छता (स्त्री.) 2. आरोग्यरक्षण (न.)
sanity, n. सुबुद्धता (स्त्री.), शहाणपणा (पु.)
sapinda, adj. सपिंड [Hin. Mar. Act-s. 3 (f) (ii)]
sapinda relationship, सपिंड नाते [Hin. Mar. Act - s. 3 (f) (i)]
satellite state, अनुगामी राज्य
satisfaction, n. 1. समाधान (न.) 2. (fulfilment) पूर्तता (स्त्री.), पूर्ति (स्त्री.), भरपाई (स्त्री.) 3. (payment) फेड (स्त्री.)
satisfaction of claim, हक्कमागणीची पूर्तता [C.P.C. Order XXIV - Rule]
satisfaction of a decree, हुकूमनाम्याची भरपाई, हुकूमनाम्याची पूर्ती [T.P. Act - s. 52 - Expl.]
satisfactory, adj. समाधानकारक
satisfy, v.t. & i. 1. पूर्तता करणे, पूर्ती करणे, पूर्ती होणे, भरपाई करणे 2. फेड करणे 3. समाधान करणे, समाधान होणे 4. खात्री पटणे
satisfy a debt, ऋणाची फेड करणे
satisfy conditions, शर्तीची पूर्तता करणे
save, v.t. & i. 1. बचत करणे 2. वाचवणे, रक्षण करणे
prep. -वाचून, -व्यतिरिक्त, -शिवाय, -सोडून
saving, n. 1. (exception, reservation) व्यावृत्ति (स्त्री.) 2. (in *pl.*) बचत (स्त्री.)

saving clause, व्यावृत्ति-खंड (पु.)
 savings bank, बचत बँक (स्त्री.) [Nego. Inst. Act - s. 2]
 savings certificate, बचतपत्र (न.)
 scald, *v. t.* (to injure with a hot liquid) पोळणे
 scale, *n.* 1. प्रमाण (न.), परिमाण (न.) 2. श्रेणी (स्त्री.) 3. (as, of pay, etc.) मान (न.) (as in : pay scale वेतनमान) 4. मापणी (स्त्री.)
v. t. 1. प्रमाणशीर नियमन करणे 2. खरवडणे
 scale down, यथाप्रमाण घटवणे, क्रमाने घटवणे
 scam, *n.* घोटाळा (पु.)
 scandal, *n.* 1. प्रवाद (पु.), अपप्रवाद, लोकापवाद (पु.) *cf.* disgrace
 2. कुटाळकी (स्त्री.) 3. कुलंगडे (न.), लफडे (न.)
 scandalise, *v. t. & i.* 1. कुटाळकी करणे 2. कुभांड रचणे
 scandalous, *adj.* अपप्रवादात्मक [Ind. Evi. Act - s. 151 m.n.]
 scarcity, *n.* टंचाई (स्त्री.) [Const. Art. - 303 (2)], दुर्मिळता (स्त्री.),
 दुर्भिक्ष (न.)
 scattered blood, रक्ताचा सडा
 scene of crime, गुन्ह्याचे दृश्य
 schedule, *n.* 1. अनुसूची (स्त्री.) *cf.* annexure 2. वेळापत्रक (न.)
v. t. 1. अनुसूचित करणे 2. सूचिबद्ध करणे
 scheduled areas, अनुसूचित क्षेत्रे (न.अ.व.) [Const. Art. 244 m.n.]
 scheduled castes, अनुसूचित जाती (स्त्री. अ. व.)
 scheduled tribes, अनुसूचित जनजाती (स्त्री.अ.व.) [Const. Art.
 15 (4)]
 scheme, *n.* 1. योजना (स्त्री.) 2. परियोजना (स्त्री.)
v. t. & i. योजना बनवणे, योजना आखणे
 schizophrenia, *n.* छिन्नमनस्कता (स्त्री.)
 scholar, *n.* 1. अध्ययनशील (सा.), विद्याव्यासंगी (सा.), विद्वान (सा.)
 2. (a student who holds an academic scholarship)
 शिष्यवृत्तिधारी (सा.) 3. हुशार विद्यार्थी (पु.) 4. शाळकरी विद्यार्थी (पु.)
 scholarship, *n.* 1. शिष्यवृत्ति (स्त्री.) 2. विद्याव्यासंग (पु.) 3. ज्ञानक्ता (स्त्री.)
 scholastic, *adj.* 1. विद्याविषयक 2. विद्याव्यासंगी 3. शालेय
 school of thought, विचार संप्रदाय, विचारप्रणाली (स्त्री.)
 scienter, *adv.* बुद्ध्या, बुद्धिपुरस्सर, जाणूनबुजून, समजूनसवरून
 scientific, *adj.* 1. शास्त्रीय, शास्त्रशुद्ध 2. वैज्ञानिक, विज्ञान
 scintilla evidence, तिळमात्र साक्षीपुरावा, लवमात्र साक्षीपुरावा
 scintilla juris, (a spark of right) तिळमात्र हक्क (पु.), (a par-
 ticle of interest) लवमात्र हितसंबंध (पु.)
 scoop, *v. t.* पोखरून काढणे, उकरणे
n. पोखरणी (स्त्री.), खवणी (स्त्री.)
 scope of authority, प्राधिकाराची कक्षा [Ind. Con. Act - s. 228]
 scorched hair, होरपळलेले केस
 scorching, *n.* भाजणे (न.), होरपळणे (न.)
 scratch, *n.* ओरखडा (पु.)
v. t. & i. 1. ओरखडा काढणे, ओरबाडणे 2. खरवडणे
 screen, *v. t.* 1. झाकणे, लपवणे 2. आश्रय देणे 3. पटेक्षण करणे
n. 1. पडदा (पु.) 2. रुपेरी पडदा (पु.) 3. चाळणी (स्त्री.)
 screening, *n.* 1. छाननी (स्त्री.) 2. आडपडदा (पु.) 3. पटेक्षण (न.)
 screening test, पटेक्षण चाचणी
 script, *n.* 1. संहिता (स्त्री.) 2. लिपि (स्त्री.) 3. मूळ दस्तऐवज (पु.)

scruple, *n.* किंतु (पु.), विकल्प (पु.)
 scrutinise, *v. t. & i.* 1. (to inspect or observe with critical
 attention) परिनिरीक्षण करणे 2. छाननी करणे
 scrutiny, *n.* 1. परिनिरीक्षण (न.) 2. छाननी (स्त्री.)
 scrutiny of evidence, साक्षीपुराव्याची छाननी
 scuffle, *n.* झोंबाझोंबी (स्त्री.) *cf.* breeze
 sea custom duty, सागरी सीमाशुल्क
 seal, *v. t. & i.* 1. मोहोर लावणे, मुद्रा उमटवणे, शिक्का मारणे
 2. सीलबंद करणे, मोहोरबंद करणे
n. मोहोर (स्त्री.), मुद्रा (स्त्री.), शिक्का (पु.)
 sealed, *adj.* मोहोरबंद, सीलबंद
 sealed cover, मोहोरबंद पाकीट [Ind. Reg. Act - s. 42]
 sealed tender, मोहोरबंद निविदा
 sea-mark, *n.* 1. भरतीची खूण (स्त्री.) 2. धोक्याची निशाणी (स्त्री.),
 सागरी चिह्न (न.)
 search, *v. t. & i.* 1. झडती घेणे 2. शोध घेणे, शोध करणे, शोधणे,
 तपास करणे
n. 1. झडती (स्त्री.) 2. तपास (पु.) *cf.* Inquiry 3. शोध (पु.)
 searching enquiry, कसून चौकशी
 search-warrant, *n.* झडती वॉरंट (न.) [Cr. P. C. - Chap-VII-
 B-heading], झडती अधिपत्र (न.)
 seat, *n.* 1. कार्यस्थान (न.) [Const. Art. - 348 (2)] 2. आसन (न.)
 3. जागा (स्त्री.) 4. अधिष्ठान (न.)
 sea transt, समुद्र प्रवास [Sale of Goods. Act - s. 39 (3)]
 sea-wall, *n.* सागरतट भित (स्त्री.) [Ind. Evi. Act - s. 46], समुद्रभित
 (स्त्री.), समुद्र तट (पु.)
 second additional Commissioner for Workmans
 Compensation, द्वितीय अपर आयुक्त, श्रमिक भरपाई
 secondarily, *adv.* गौणतः, दुय्यमपणे
 secondary evidence, दुय्यम साक्षीपुरावा [Ind. Evi. Act - s. 63]
 secondary impact injury, पुनराघात इजा
 secondary injury, अनुषंगिक इजा
 secondary school, माध्यमिक शाळा
 Second Assistant to Court Receiver, न्यायालय धारकाचा द्वितीय
 सहायक
 Second Assistant to Official Assignee, सहकारी मुख्यत्याराचा
 द्वितीय सहायक
 second cousin, चुलत, चुलतभाऊ [Ind. Suc. Act - Sch. I]
 secondhand evidence, 1. अन्यप्राप्त साक्षीपुरावा 2. ऐकीव साक्षीपुरावा
 secrecy, *n.* गुप्तता (स्त्री.) [Const. Art. 75 (4)]
 secret, *adj.* 1. गुप्त [Const. Art. 55(3)] 2. चोरीचा, छपवलेला
n. 1. (mystery) गूढ (न.) 2. गुपित (न.) 3. रहस्य (न.), मर्म (न.),
 इंगित (न.)
 secretarial practice, सचिवी कार्यपद्धति
 secretarial staff, सचिवालयीन कर्मचारीवर्ग [Const. Art. 187(1)]
 secretariate, *n.* 1. सचिवालय (न.) 2. सचिवमंडळ (न.)
 secretary, *n.* 1. (the minister at the head of certain
 departments of govt.) सचिव (सा.) 2. (one employed to
 write or transact business for another or for a society,
 company, etc.) कार्यवाह (सा.), चिटणीस (सा.)
 secret ballot, गुप्त मतदान [Const. Art. 55(3)]
 secret disposition, गुप्त विनियोग, गुप्त विल्हेवाट

secret document, गुप्त दस्तऐवज (पु. अ. व.), गुप्त कागदपत्रे (न.अ.व.)

secretely, adv. 1. गुप्तपणे 2. चोरून

secret instruction, गुप्त सूचना

secret service, गुप्तचर सेवा

secret session, गुप्त अधिवेशन

sect, n. पंथ (पु.) cf. religion [Ind. Suc. Act-s 3-m.n.]

section, n. 1. कलम (न.)

cf. article अनुच्छेद

clause खंड

proviso परंतुक

sub-clause उपखंड

sub-section पोटकलम

2. तुकडी (स्त्री.) 3. भाग (पु.) cf. department 4. (as, of a society) वर्ग (पु.)

sections of communities, समाजाचे घटक (पु. अ. व.)

secular, adj. 1. ऐहिक, इहवादी 2. धर्मनिरपेक्ष, धर्मातीत, निधर्मी 3. धार्मिकेतर [Const. Art. 25 (2) (a)] 4. चिरकालिक

secularism, n. 1. धर्मातीतता (स्त्री.) धर्मनिरपेक्षता (स्त्री.) 2. धर्मनिरपेक्षतावाद (पु.), इहवाद (पु.)

secure, v.t. & i. 1. (as a debt by mortgage) प्रतिभूत करणे [T. P. Act-s. 3] 2. सुनिश्चित करणे [T. P. Act-s. 68 (d)]

3. (to obtain, as an information, etc.) मिळवणे, प्राप्त करून घेणे, साध्य करणे 4. सुरक्षित करणे 5. निश्चितपणे प्राप्त करून घेणे [Const. Preamble]

adj. 1. सुरक्षित 2. निश्चित, सुनिश्चित

secure custody, सुरक्षित ताबा

secured, adj. 1. प्रतिभूत 2. सुनिश्चित 3. सुरक्षित 4. मिळवलेला

secured debt, प्रतिभूत ऋण

securic digital signature, सुरक्षित डिजिटल सही [Ind.Evi. Act-s. 85 13 (2)]

security, n. 1. प्रतिभूति (स्त्री.) cf. Guarantee 2. जामीन (पु.) 3. रोखा (पु.), कर्जरोखा (पु.) 4. सुरक्षा (स्त्री.), सुरक्षितता (स्त्री.) 5. (as, documents, bonds or other instruments) दस्तऐवज (पु.) 6. (as a surety) प्रतिभू (सा.)

security bond, प्रतिभूति बंधपत्र [C. P. C. First Sch. Appen. G-Form No. 2]

security deposit, 1. प्रतिभूति ठेव 2. तारण ठेव, अनामत ठेव

sedatives, n. pl. वेदनाशामके (न. अ. व.)

sedition, n. राजद्रोह (पु.)

sedition matter, 1. राजद्रोहात्मक साहित्य 2. राजद्रोहात्मक मजकूर

seduce, v. t. फूस लावणे, फितवणे

seduction, n. फूसलावणी (स्त्री.), फितवणी (स्त्री.)

seductor, n. फूस लावणारा (पु.), फितवणारा (पु.)

seductress, n. फूस लावणारी (स्त्री.), फितवणारी (स्त्री.)

seek, v. t. 1. मागणे 2. शोधणे 3. प्रयत्न करणे

segregation, n. वेगळे ठेवणे (न.), विलगीकरण (न.)

seize, v.t. 1. जप्त करणे, cf. attach 2. सक्तीने ताब्यात घेणे, हिरावून घेणे [Ind. Suc. Act-s. 129(1)]

seizin, n. निर्वेध कब्जा (पु.)

seizure, n. 1. ताब्यात घेणे (न.) 2. जप्त करणे (न.)

select, v.t. निवड करणे cf. choose

adj. निवडक, शेलका

select committee, प्रवर समिति

selection, n. निवड (स्त्री.)

selection committee, निवड समिति

Selection Grade Police Prosecutor, निवड श्रेणी पोलीस अभियोक्ता

Selection Grade Prosecutor, निवड श्रेणी अभियोक्ता

self-acquired property, स्वकष्टार्जित मालमत्ता

self-control, n. आत्मसंयम (पु.)

self-defence, n. स्वसंरक्षण (न.)

self-discipline, n. आत्मानुशासन (न.)

self-explanatory, adj. स्वयंस्पष्ट

Self-Government, n. स्वयंशासन (न.), स्वराज्य (न.) [Const. Art. - 40]

self immolation, आत्मदहन (न.)

self-inflicted abortion, स्वतः करून घेतलेला गर्भपात

self-inflicted injury, स्वतः करून घेतलेली इजा

self-inflicted wounds=fabricated injuries

self-interest, n. स्वहित (न.), स्वार्थ (पु.)

self-serving evidence, स्वयंपोषक साक्षीपुरावा

sell, v.t. विक्रय करणे, विक्री करणे, विकणे

cf. auction लिलाव करणे

barter वस्तुविनिमय करणे

exchange देवाणघेवाण करणे

trade व्यापार करणे

vend विकणे

seller, n. विक्रेता (पु.)

seller's authority, विक्रेत्याचा प्राधिकार [Sale of Goods. Act-s.27]

seller's lien, विक्रेत्याचा धारणाधिकार [Sale of Goods. Act-s. 47-Heading]

seller's risk, विक्रेत्याची जोखीम [Sale of Goods. Act- s. 26]

sell on credit, उधारीने विकणे [Sale of Goods. Act-s. 47(1)(b)]

senate, n. 1. सिनेट (न.) 2. अधिसभा (स्त्री.)

cf. academic council विद्यापरिषद

court विधिसभा

senior court, वरिष्ठ न्यायालय

senior division, (in judiciary) वरिष्ठ स्तर
 senior heir, वरिष्ठ वारस
 sensation, *n.* 1. संवेदना (स्त्री.) 2. खळबळ (स्त्री.)
 sense, *n.* 1. जाणीव (स्त्री.), संवेदना (स्त्री.), भावना (स्त्री.)
 2. अर्थ (पु.)
 sense of belonging, आपलेपणाची जाणीव, आपुलकीची जाणीव
 sense of feeling, स्पर्शसंवेदना
 sense-organs, *n.pl.* ज्ञानेंद्रिये (न.अ.व.)
 sensibility, *n.* संवेदनशीलता (स्त्री.), संवेदनक्षमता (स्त्री.)
 sensible *adj.* 1. (perceptible by sense) संवेद्य, इंद्रियगोचर
 2. संवेदनक्षम 3. समजस 4. शहाणपणाचे
 sensorily disabled, ज्ञानेंद्रियांच्या दृष्टीने विकलांग [R.T.I. Act-
 s.7(4)]
 sensual, *adj.* वैषयिक, कामुक, इंद्रियविषयक, ऐंद्रिय
 sensualness=sensuality, *n.* विषयासक्ति (स्त्री.), कामुकता (स्त्री.),
 वैषयिकता (स्त्री.)
 sentence, *n.* 1. (the order by which the court imposes
 punishment or penalty upon a person found guilty)
 शिक्षादेश (पु.) 2. शिक्षा (स्त्री.)
v.t. 1. शिक्षादेश देणे 2. शिक्षा देणे
 sentence of death, 1. मृत्युशिक्षादेश 2. मृत्युदंडाची शिक्षा
 separate, *v.t. & i.* 1. विभक्त होणे, विभक्त करणे, अलग होणे, अलग
 करणे, वेगळे होणे, वेगळे करणे 2. फारकत घेणे, फारकत होणे
adj. पृथक, अलग, स्वतंत्र, वेगळा, विभक्त
 separate confinement, अलग बंदीवास, पृथक बंदीवास
 separately, *adv.* स्वतंत्रपणे, अलगपणे, पृथकपणे
 separation, *n.* विभक्तीकरण (न.), विलगीकरण (न.), फारकत (स्त्री.)
 sequence, *n.* अनुक्रम (पु.)
 sequester, *v.t. & i.* 1. (to renounce or disclaim, as a
 widow, having anything to do with the estate of her
 deceased husband) (विधवेने मृत पतीच्या संपत्तीवरील) हक्क सोडणे
 2. वेगळा करणे, अलग ठेवणे 3. (to seize property under the
 writ of sequestration) समपहरण करणे, जप्त करणे
 sequestration, *n.* 1. वेगळे ठेवणे (न.) 2. समपहरण (न.)
 sequestration before judgment, तात्पुरते समपहरण, कच्ची जप्ती
 sequestrator, *n.* समपहर्ता (सा.), जप्त करणारा (पु.)
 serial number, अनुक्रमांक (पु.)
 series, *n.* मालिका (स्त्री.)
 serious, *adj.* 1. गंभीर, घोर 2. (earnest) प्रामाणिक, सच्चा
 3. (important) महत्त्वाचा 4. (as a patient) चिंताजनक
 serious bodily injury, गंभीर शारीरिक दुखापत, गंभीर शारीरिक इजा
 serious miscarriage of justice, न्यायदानातील गंभीर स्वरूपाची
 गफलत
 servant, *n.* सेवक (पु.), नोकर (पु.), चाकर (पु.), कर्मचारी (सा.)
 serve, *v.t. & i.* 1. सेवा करणे, नोकरी करणे 2. (as
 summons, etc.) बजावणे 3. (as a sentence) भोगणे

4. (as a need etc.) भागवणे, पूर्ण करणे 5. (as, a meal)
 वाढणे 6. (as a purpose) साध्य होणे
 service, *n.* 1. काम (न.) 2. बजावणी (स्त्री.) 3. नोकरी (स्त्री.)
cf. business, सेवा (स्त्री.) 4. वाढप (न.) 5. उपयोग (पु.)
 6. व्यवस्था (स्त्री.) (as in : a bus service बस व्यवस्था,
 a telephone service दूरध्वनी व्यवस्था)
 service contract, सेवा संविदा
 service grant, सेवा अनुदान
 service of debt, ऋण सेवा [Const. Art. 112(3)(c)]
 service of summons, समन्स बजावणी
 service provider, सेवा प्रदाता [Protection of Women from
 Domestic Violence-Act. s. 2(r)]
 servient, *adj.* अनुसेवी
 servient estate (also servient tenement) अनुसेवी संपदा,
 अनुसेवी स्थावर
 servient heritage, (the land on which a right of ease-
 ment is imposed) अनुसेवी स्थावर
 servient owner, अनुसेवी मालक
 servient tenement=servient estate
 serving, *adj.* सेवेत असलेला
 servitude, *n.* 1. सुविधाभार (पु.) 2. (term of service) सेवावधि (पु.)
 3. (slavery) दास्यावस्था (स्त्री.), दास्य (न.), गुलामगिरी (स्त्री.)
 4. (as a prisoner) सक्तीची मजुरी (स्त्री.)
 servitude in gross, स्वाश्रयी सुविधाभार, व्यक्तिनिष्ठ सुविधाभार
 session, *n.* 1. (a sitting or series of sittings as, of a court
 or public body) सत्र (न.) 2. (as of Parliament Legislative
 Council or Assembly, etc.) अधिवेशन (न.)
 sessions clerk, सत्र लिपिक
 sessions court, सत्र न्यायालय
 sessions division, सत्र विभाग [Cr. P. C. s.7(1)]
 Sessions Judge, सत्र न्यायाधीश
 sessions trial, सत्र न्यायचौकशी
 set, *adj.* ठराविक (as in : a set question ठराविक प्रश्न)
n. 1. संच (पु.), सट (पु.) 2. समुच्चय (पु.)
v.t. & i. 1. ठेवणे, मांडणे 2. ठाकठीक करणे 3. (योग्य जागी)
 बसवणे 4. अस्त होणे, भावळणे
 set apart, वेगळे राखून ठेवणे
 set aside, 1. अपास्त करणे, रद्द ठरवणे *cf.* cancel 2. बाजूस
 सारणे, बाजूस ठेवणे 3. (रक्कम) बाजूस काढून ठेवणे
 set forth, पुढे मांडणे
 set-off, *v.t.* वजावट करणे
n. वजावट (स्त्री.) *cf.* brokerage
 set of promises, *n.pl.* वचनसंच (पु.अ.व.) [Ind. Con. Act-
 s.2(e)], एकगट्टा वचने (न.अ.व.)
 set out, निर्दिष्ट करणे, घालून देणे

settle, v.t. & i. 1. स्थायिक होणे, वसाहत करणे 2. (to fix by agreement) नक्की करणे, ठरवणे 3. (as of property) नेमून देणे, व्यवस्था लावणे 4. (to conclude a lawsuit by agreement between the parties usually out of court) समझोता करणे, मिटवणे 5. (to close by payment) (हिशेब, कर्ज इत्यादि) चुकते करणे 6. जम बसणे

settle account, 1. हिशेब पूर्ती करणे, हिशेब पूर्ण करणे 2. हिशेब नक्की करणे [Ind. Part. Act-s.30(4)]

settled estate, व्यवस्था लावून दिलेली संपदा

settled position of law, कायद्याची निश्चित स्थिती

settlement, n. 1. वसती (स्त्री.), वसाहत (स्त्री.) 2. निश्चिति (स्त्री.) [Ind. Part. Act-s. 37], नक्की करणे [Ind. Con. Act-s. 50-ill. (b)] 3. धाराबंदी (स्त्री.), जमाबंदी (स्त्री.) [Const. Art. 31A(2)(a)(ii)] 4. मिटवणूक (स्त्री.) [Const. Art-51(d)] 5. व्यवस्था (स्त्री.), संव्यवस्था (स्त्री.) [Ind. Suc. Act-s.22 m.n.] 6. समझोता

settlement-holder, n. जमाबंदीधारक (पु.)

settlement in contemplation of marriage, विवाहलक्षी संव्यवस्था [Ind. Suc. Act-S.22-m.n.]

settlement of issue, वादप्रश्नातील मुद्दे निश्चित करणे

settlement of property, मालमत्तेची व्यवस्था लावणे

settle possession, कब्जा निश्चित करणे [Ind. Suc. Act-s.209]

settle the claims, हक्कमागण्यांची पूर्तता करणे

settlor, n. 1. (as, of property) व्यवस्था लावणारा (पु.) 2. (as, of a trust) न्यासकर्ता (पु.)

set up, 1. पुढे मांडणे [Limit Act-s.3(i)] 2. उभारणे 3. (raise to power) प्रतिष्ठापित करणे

set up a false claim, खोटा दावा सांगणे [Ind. Evi. Act-s.14-ill.(h)]

sever, v.t. & i. 1. विभागणे 2. पृथक करणे, विलग करणे, वेगळे करणे, वेगळा काढणे 3. (संबंध वगैरे) तोडणे

severability, n. पृथक्करणीयता (स्त्री.) [R.T.I. Act-s.10]

severable, adj. 1. विभागीययोग्य [Sale of Goods Act-s.13(2)], पृथक्करणीय 2. विलग करता येण्यासारखा

several, adj. 1. वेगवेगळे, अलग अलग, पृथकपृथक 2. अनेक, कित्येक

severally and jointly, पृथकपणे व संयुक्तपणे

severalty, n. (individual or unshared tenure of estate, etc.) पृथकपणा (पु.)

severance, n. 1. विभागीय (स्त्री.) [T.P. Act-s. 37 m.n.] 2. संबंध तुटणे [Spl. Mar. Act-s. 19] 3. पृथक्करण (न.)

sever connection, संबंध तोडणे [Ind. Part. Act-s.30(4)]

severe, adj. 1. कडक 2. (as a wound) जबर

sewage disposal scheme, मलजल निस्सार योजना

sewerage, n. 1. मलप्रवाह (पु.) 2. गटार (न.)

sex, n. 1. (as, gender) लिंग (न.), स्त्री/पुरुष 2. कामभावना (स्त्री.)

sex scandal, वासनाकांड (न.)

sexing of blood stains, रक्ताच्या डागांवरून लिंगनिर्धारण

sexual assault, लैंगिक अत्याचार

sexual offence, लैंगिक अपराध

sexual intercourse, लैंगिक समागम, लैंगिक संभोग, संभोग (पु.), मैथुन (न.)

sexual life, कामजीवन (न.)

shadow cabinet, प्रति-मंत्रिमंडळ (न.)

shady transaction, संशयास्पद व्यवहार

shake one's credit, विश्वासपात्रता डळमळीत करणे [Ind. Evi. Act-s.146-(3)]

sham, adj. (good in appearance but false in fact) लटका, बनावट, भंपक
n. ढोंग (न.), बहाणा (पु.)

sham answer, लटके उत्तर

sham plea, लटका प्रतिवाद

sham pleading, लटका वादप्रतिवाद

share, n. 1. हिस्सा (पु.), वाटा (पु.) 2. भाग (पु.), शेअर (पु.), भागपत्र (न.)
v.t. & i. 1. हिस्से करणे, भाग करणे 2. वाटेकरी होणे, सहभागी करून घेणे

share-broker, n. शेअर-दलाल (सा.)

share capital, भाग भांडवल

share certificate, भागपत्र (न.), शेअर प्रमाणपत्र, भाग प्रमाणपत्र

shareholder, n. भागधारक (सा.) [Const. Art. 31 (1)(d)]

share market, शेअर बाजार

shelter home, आश्रय गृह [Dome. Voi. Act - s.2 (t)]

shift, v.t. & i. 1. स्थानपालट करणे, एकीकडून दुसरीकडे जाणे, हलवणे, हलणे 2. पालटणे
n. 1. पाळी (स्त्री.) 2. पालट (पु.) 3. स्थलांतर (न.)

shifting, n. स्थानपालट (पु.) [Const. Sixth Sch.-3(1)(d)], हलवाहलव (स्त्री.)
adj. विवर्ती

shifting clause, (a clause by which some other mode of devolution is substituted for the one primarily prescribed) विवर्तन खंड (पु.)

shifting of burden of proof, शाबितीचा भार एकाकडून दुसऱ्यावर पडणे

shifting trust, विवर्ती न्यास

ship, v.t. & i. जहाजाने पाठवणे [Sale of Goods. Act-s. 25 (2)]
n. जहाज (न.)

ship-builder, n. जहाज बांधणीकार (सा.) [Ind. Con. Act-s. 118-ill.(b)]

shipmate, n. जहाजावरील सहप्रवासी (सा.) [Ind. Suc. Act-s.83-ill. (iii)]

shipment, n. नौभरण (न.), जहाजी माल (पु.), नौप्रेष (पु.), भरताड (न.)

shipping, *n.* 1. नौपरिवहन (न.) [Const. Seventh Sch. List I-24], जहाज वाहतूक (स्त्री.) 2. जहाजांचा ताफा (पु.)

shipping agent, नौपरिवहन अभिकर्ता

shipping charter, नौपरिवहन भाटकलेख

shipwreck, *n.* नौमंग (पु.) [Ind. Suc. Act-s. 105-ill (vi)]

shirker, *n.* कामचुकार (सा.), (जबाबदारी) टाळणारा (पु.), अंगचोर (पु.)

S.H.O. = Station House Officer

shock, *n.* धक्का (पु.), झटका (पु.), हादरा (पु.)

v.t. & i. 1. धक्का देणे, धक्का पोचवणे 2. धक्का बसणे, हवकून जाणे, हादरा बसणे

shoot, गोळी घालणे

shop window, दर्शनी खिडकी [Ind. Evi. Act-s. 32-ill (n)]

shorten, *v.t. & i.* 1. लहान करणे, लहान होणे 2. आखूड करणे, आखूड होणे 3. कमी करणे, कमी होणे 4. संक्षिप्त करणे

shorthand, *n.* लघुलिपी (स्त्री.), लघुलेखन (न.)

short-term, *adj.* अल्पमुदती, अल्पावधि-

short title, संक्षिप्त नाव, संक्षिप्त शीर्षक

shotgun, *n.* (also smoothbore firearm) बिनखावेची बंदूक (स्त्री.), शॉटगन (स्त्री.)

show, *v.t.* 1. दाखवणे, उघड करणे, प्रदर्शन करणे 2. (to indicate) दर्शवणे 3. (to prove) सिद्ध करणे, दाखवून देणे

n. 1. प्रयोग (पु.), खेळ (पु.) 2. दिखाऊपणा (पु.) 3. भपका (पु.), अवडंबर (न.)

show cause, कारण दाखवणे

show cause notice, कारण दाखवा नोटीस

show of force, बलप्रदर्शन (न.) [Cr. P.C. - s. 456(1)]

shrine, *n.* 1. पवित्र स्थान (न.) [Const. Art. 290A] 2. (a saint's tomb) समाधी (स्त्री.) 3. (a case for an idol) देवघर (न.)

sick leave, रुग्णता रजा, आजारपणाची रजा

side, *n.* 1. बाजू (स्त्री.), पक्ष (पु.) 2. न्यायशाखा (स्त्री.) (as in : original side मूळ न्यायशाखा)

sight bills, दर्शनी विपत्रे (न.अ.व.)

sign, *v.t. & i.* 1. स्वाक्षरित करणे, स्वाक्षरी करणे, सही करणे 2. खूण करणे, इशारा करणे

n. 1. स्वाक्षरी (स्त्री.), सही (स्त्री.) 2. खूण (स्त्री.), चिह्न (स्त्री.), लक्षण (न.) 3. *Astron.* राशि

signatory, *n.* स्वाक्षरीकर्ता (पु.), सही करणारा (पु.)

signature, *n.* स्वाक्षरी (स्त्री.), सही (स्त्री.)

signify, *v.t. & i.* 1. (to make known by a sign) खुणेने सांगणे *cf.* convey 2. (to make known) व्यक्त करणे 3. (to have certain sense) अर्थ असणे, अर्थ होणे 4. सूचित करणे, दर्शवणे

sign manual, (the signature of Royal hand of the sovereign as distinguished from the signing of documents by the signet) अधिस्वाक्षरी (स्त्री.)

signs of drunkenness, मद्यधुंदीची लक्षणे (न.अ.व.)

signs of struggle, झटापटीच्या खुणा (स्त्री. अ. व.)

signs of violence, *n.pl.* हिंसाचाराच्या खुणा (स्त्री.अ.व.)

silence, *n.* 1. मौन (न.) [Ind. Con. Act-s. 17 Expl.] 2. स्तब्धता (स्त्री.), सामसूम (स्त्री.)

v.t. गप्प बसवणे, बोलणे बंद करणे

similar circumstances, सदृश परिस्थिति [Ind. Part. Act-s. 13(e)(ii)]

simple, *adj.* 1. साधा, सरळ 2. गुंतागुंत नसलेला

simple assessment, साधे निर्धारण

simple bond, (also called single bond) बिनशर्त बंधपत्र

simple debenture, (also naked debenture) साधे ऋणपत्र, बिनजमानती ऋणपत्र

simple hurt, साधी दुखापत

simple imprisonment, साधा कारावास, साधी कैद

simple interest, सरळव्याज (न.)

simple mortgage, 1. नजरगहाण (न.) [T.P. Act-s. 58 (b)] 2. नजरगहाणधारक (सा.) [T.P. Act-s.58(b)]

simpleton *adj.* भोळा, भोळसट, बावळट

simple trust, साधा न्यास

simultaneous, *adj.* एकसमयावच्छेदी [Hin. Suc. Act-s. 21-m.n.]

simultaneously, *adv.* 1. एकसमयावच्छेदेकरून [Ind. Con. Act-s. 51] 2. एकाच वेळी

sine die, अनिश्चित दिनापर्यंत, बेमुदत

sine qua non, (indispensable condition) अपरिहार्य बाब, अपरिहार्य अट, अनिवार्य बाब, अनिवार्य अट

signed hair, होरपळलेले केस

single, *adj.* 1. एकच, एकटा, एकल 2. एकेरी 3. एकाकी 4. (unmarried) अविवाहित

v.t. (with 'out') निवडून काढणे, वेचून काढणे, वेगळा काढणे

single barrel gun, एकनळी बंदूक

single bond (also called simple bond) एकेरी बंधपत्र [Limit Act-Sch. item 28]

single consideration, एकल प्रतिफल [Ind. Con. Act-s. 24]

single fire gun, (also single shot gun) एकबारी बंदूक

single judge, एकल न्यायाधीश

single member territorial constituency, एकसदस्य क्षेत्रीय मतदारसंघ

single tax, एकेरी कर

single transfer, एकल हस्तांतरण

single transferable vote, एकल संक्रमणीय मत [Const. Art. 171 (4)]

sinking fund, कर्जनिवारण निधि [Const. Art. 202(3)(c)]

sinking fund charges, कर्जनिवारण निधि आकार [Const. Art. 202(3)(c)]

sister, *n.* 1. बहीण (स्त्री.), भगिनी (स्त्री.) 2. (senior hospital nurse) परिसेविका (स्त्री.)

sit, *v.t. & i.* 1. पीठासीन होणे [Const. Art. 145(2)] 2. बसणे 3. (of Parliament, Legislature, Committee, etc.) बैठक भरवणे, बैठक भरणे 4. (to seat) बसवणे

sit and vote, (बैठकीस) उपस्थित राहणे व मतदान करणे [Mah. Z.P. & P.S. Act-s. 111(3)]

sitting, *n.* बैठक (स्त्री.)

adj. 1. विद्यमान (as in : sitting member विद्यमान सदस्य) 2. बसलेला, आसीन, पीठासीन (judge) sitting alone, एकेकट्याने काम चालविणारा (न्यायाधीश) (judge) sitting in Division Bench, खंड न्यायपीठात बसून काम चालविणारा (न्यायाधीश). खंड न्यायपीठासीन (न्यायाधीश)

situate, *v.t.* 1. बसवणे 2. ठिकाणी असणे 3. स्थित असणे

adj. स्थित, -ठिकाणी असलेला

situated, *adj.* स्थित, -ठिकाणी असलेला

situation, *n.* 1. स्थिति (स्त्री.), परिस्थिति (स्त्री.) 2. स्थान (न.) 3. प्रसंग (पु.) 4. जागा (स्त्री.), पद (न.)

sixteen-bore rifle, सोळा परिधी रायफल

skeletal remains, सांगाड्याचे अवशेष (पु.अ.व.)

skeletonisation, *n.* सांगाडा होणे (न.), सांगाडा उरणे (न.)

skirmish, *n.* चकमक (स्त्री.) *cf.* battle

skull vault, कवटीचा घुमटाकार भाग

slander, *n.* 1. तोंडी बदनामी (स्त्री.), अपशब्द (पु.) *cf.* libel 2. (a false malicious report) अनाटायी बदनामी (स्त्री.)

v.t. 1. तोंडी बदनामी करणे *cf.* defame 2. अनाटायी बदनामी करणे

slander of goods, मालांची तोंडी बदनामी

slander of title, (a false and malicious statement disparaging a persons title to property to his special damage) मालकीहक्क बदनामी

slaughter-house, *n.* कत्तलखाना (पु.), कसाईखाना (पु.)

slavery, *n.* गुलामगिरी (स्त्री.), दास्य (न.)

sledge-hammer blow, घणाघात (पु.)

sleeper, *n.* 1. सुप्त पुस्ति (स्त्री.) 2. *Rly.* शयनयान (न.)

sleeping partner, निष्क्रिय भागीदार

slump, *n.* (of prices, etc.) मंदीची लाट (स्त्री.)

small cause, लघुवाद (पु.)

small cause court, लघुवाद न्यायालय

smudge, *v.t. & i.* 1. डाग पाडणे, डाग पडणे 2. धुरकटणे

smuggle, *v.t.* तस्करी करणे, चोरटा व्यापार करणे

smuggled goods, चोरट्या आयातीचा माल (पु.), चोरट्या निर्यातीचा माल (पु.), तस्करीचा माल (पु.), चोरट्या व्यापाराचा माल (पु.)

smuggler, *n.* तस्कर (सा.), चोरटा व्यापार करणारा (पु.)

smuggling, *n.* तस्करी (स्त्री.), चोरटा व्यापार (पु.)

social audit, सामाजिक लेखाजोखा

social case work method, व्यक्तिविशेष समाजाभ्यास पद्धति

social contract, सामाजिक करार

social custom, सामाजिक रूढि

social engineering, सामाजिक अभियांत्रिकी

social equality, सामाजिक समता

social evil, समाजविघातक गोष्ट

social group work, गटविशेष समाजाभ्यास

social indicator, सामाजिक निदर्शक

social injustice, सामाजिक अन्याय

socially disadvantaged, सामाजिक दृष्ट्या वंचित वर्ग

social order, समाजव्यवस्था (स्त्री.) [Const. Art-38-m.n.]

social security, सामाजिक सुरक्षा [Const. VII Sch. List III-२३]

social service, समाजसेवा (स्त्री.) [Const. Art-80(3)]

social status, सामाजिक दर्जा, सामाजिक स्थान

social welfare, समाजकल्याण (न.)

social worker, समाजसेवक (पु.), सामाजिक कार्यकर्ता

society, *n.* 1. समाज (पु.) 2. संस्था (स्त्री.), सोसायटी (स्त्री.) *cf.* association 3. पेढी (स्त्री.) (as in : credit society पतपेढी) 4. सहजीवन (न.) [Spl. Mar. Act-s. 22]

sodomy, *n.* (also buggery) (carnal copulation committed by a human being with another human being per anus) गुदसंभोग (पु.), गुदमैथुन (न.), समसंभोग (पु.) [Hin. Mar. Act - s. 13 (2) (ii)] *cf.* unnatural offence

soft money = paper currency

soldier, *n.* सैनिक (सा.)

sole, *adj.* 1. केवळ, एकमेव, एकमात्र 2. अनन्य 3. सर्वस्वी

n. 1. तळ (पु.) 2. तळपाय (पु.)

sole guardian, एकमेव पालक

solely, *adv.* 1. केवळ 2. एकट्याने 3. सर्वस्वी एकट्याचे

solemn, *adj.* गंभीर, धार्मिक, विधिवत

solemn affirmation, गांभीर्यपूर्वक प्रतिज्ञापन

solemn declaration, गांभीर्यपूर्वक अधिकथन [Ind. Christ. Mar. Act-s.18]

solemnisation of marriage, विधिपूर्वक विवाह लावणे [Spl. Mar. Act - s. 4]

solemnise, *v.t.* विधिपूर्वक लावणे, शास्त्रोक्त पद्धतीने करणे

solemnly affirm, गांभीर्यपूर्वक प्रतिज्ञा करणे [Const. Art. 60]

solemnly resolve, संकल्पपूर्वक निर्धार करणे [Const. Preamble]

solicit, *v.t.* 1. अभियाचना करणे 2. प्रार्थना करणे

solicitation, *n.* 1. अभियाचना (स्त्री.) 2. प्रार्थना (स्त्री.)

solicitor, n. सॉलिसिटर (सा.) cf. lawyer, न्यायअभिकर्ता (सा.)
Solicitor General, सॉलिसिटर जनरल, महान्यायअभिकर्ता (पु.)
solicit the custom of persons, व्यक्तींच्या गिऱ्हाईकीसाठी प्रयत्न करणे [Ind. Part. Act-s. 36(1)(c)]
solid argument, वजनदार युक्तिवाद, भारदस्त युक्तिवाद, जबरदस्त युक्तिवाद
solidarity, n. ऐक्यभाव (पु.), दृढैक्य (न.), एकजूट (स्त्री.)
solid blast, प्रचंड स्फोट
solitary confinement, एकांत बंदीवास [Ind. Evi. Act-s. 56]
solvency, n. ऐपतदारी (स्त्री.), विद्राव्यता (स्त्री.)
solvency certificate, ऐपतदारी प्रमाणपत्र
solvent, n. 1. ऐपतदार (सा.) [Ind. Evi. Act-s. 14-III.(f)]
 2. Chem. विद्रावक (पु.)
somatic death, शरीरमृत्यु (पु.)
somnambulism, n. झोपेत चालणे (न.), निद्राभ्रमण (न.)
son, n. पुत्र (पु.), मुलगा (पु.)
sonography, n. ध्वनिलेखन (न.)
sophisticated, adj. 1. सुसभ्य, शिष्ट, नागर 2. प्रकृष्ट 3. जटिल, अती गुंतागुंतीचा
sore, n. व्रण (पु.), दाह (पु.), क्षत (न.), दुखरी जागा (स्त्री.)
adj. 1. दुखरा, दुखावलेला 2. (in case of an eye) खुपरा
 3. आत्यंतिक हळवा
sound, n. आवाज (पु.), ध्वनि (पु.)
adj. 1. घडघाकट, बळकट 2. निकोप [Ind. Evi. Act-s. 92-III.(g)] 3. सखोल, सारासार 4. (as sleep) गाढ 5. सुरक्षित, विश्वसनीय (as in : sound bank सुरक्षित बँक)
 v.t. आवाज करणे, वाजवणे
sound and reasonable, सुयोग्य व संयुक्तिक, सुविहित व तर्कसंगत [Spec. Rel. Act-s. 20 (1)]
sound finance, बळकट वित्तव्यवस्था (स्त्री.) [Const. Art-280 (3) (c)], बळकट आर्थिक स्थिति
sound memory, निकोप स्मरणशक्ति
sound mind, निकोप मन [Ind. Con. Act-s. 11]
sound understanding, निकोप आकलनशक्ति
source, n. 1. स्रोत (पु.), मूळ (न.), उगमस्थान (न.), उत्पत्तिस्थान (न.)
 2. साधन (न.), मार्ग (पु.)
source of income, प्राप्तीचे साधन, उत्पन्नाचे साधन
source of profit, नफ्याचा स्रोत
sources of law, विधीचे उगमस्थान, विधीचा मूलस्रोत, कायद्याचे उगमस्थान, कायद्याचा मूलस्रोत
sources of water supply, n.pl. पाणीपुरवठ्याचे स्रोत (पु.अ.व.)
sovereign, adj. सार्वभौम
 n. सत्ताधीश (सा.), प्रभु (पु.)
sovereign authority, सार्वभौम सत्ता
sovereign democratic republic, सार्वभौम लोकशाही गणराज्य [Const.-Preamble]

sovereignty, n. सार्वभौमत्व (न.), प्रभुत्व (न.)
speaker, n. 1. (a person presiding over a deliberative or legislative body) सभापति (पु.) cf. chairman 2. वक्ता (पु.)
special, adj. विशेष, खास
special agreement, विशेष करार [Sale of Goods. Act-s. 37 (4)]
special appeal, विशेष अपील
special bastard, (a child born before the marriage of its parents who afterwards intermarry) विशेष अनौरस अपत्य
special bench, विशेष न्यायपीठ, विशेष न्यायाधीशमंडळ
special case, विशेष प्रकरण, खास बाव
special conditions, 1. विशेष शर्ती (स्त्री.अ.व.) 2. खास परिस्थिति (स्त्री.)
special contract, विशेष संविदा [Ind. Con. Act-s. 219]
special damage, विशेष नुकसान
special damages, विशेष नुकसानी [Sale of Goods. Act-s. 61-m.n.]
special demurrer, विशेष कायदेशीर हरकत
special disability leave, विशेष निःसमर्थता रजा
special enactment, विशेष अधिनियमिती
special endorsement, विशेष पृष्ठांकन
special exception, विशेष अपवाद [Ind. Evi. Act-s. 105]
special injunction, विशेष आदेश, विशेष मनाईहुकूम
specialise, v.t. 1. विशेषीकरण करणे 2. विशेषज्ञता प्राप्त करणे
special issue, विशेष वादप्रश्न, विशेष मुद्दा
speciality, n. (contract or obligation under seal) मुद्रांकित बंधपत्र (न.)
Special Judicial Magistrate, विशेष न्याय दंडाधिकारी [Cr. P.C. s.13-m.n.]
special law, विशेष विधि, विशेष कायदा
special leave, 1. विशेष परवानगी 2. विशेष रजा
special leave to appeal, अपील करण्यास विशेष अनुज्ञा [Const. Art. 136-m.n.]
special licence, विशेष अनुज्ञप्ति, विशेष लायसन
specially, adv. विशेष करून, विशेषतः, खास करून, विशेषरीत्या
specially empowered, विशेषरीत्या अधिकार दिलेला, विशेषरीत्या अधिकार प्रदान केलेला
special meeting, विशेष सभा, विशेष बैठक
special occupant, 1. विशेष भोगवटादार 2. विशेष वहिवाटदार
special order, विशेष आदेश
special partner, (a partner with limited liability) मर्यादित भागीदार
special partnership, मर्यादित भागीदारी
special plea, (a special kind of plea in bar, consisting usually of some new affirmative matter) विशेष प्रतिवाद
special pleader, विशेष वकील
special pleading, विशेष वादकथन
special power of attorney, विशेष मुखत्यारनामा, विशेष मुखत्यारपत्र

special privilege, खास विशेषाधिकार, खास विशेषहक्क
special propriety, विशेष मालकीहक्क [Sale of Goods. Act- s. 2 (11)]
special session, विशेष अधिवेशन
special trust, विशेष न्यास
special verdict, विशेष अधिनिर्णय
special warrant, विशेष अधिपत्र, विशेष वॉरंट
species, *n.* जाति *cf.* tribe
specific, *adj.* 1. विनिर्देशपूर्वक, विनिर्दिष्ट, विशिष्ट 2. निश्चित
specifically, *adv.* विनिर्देशपूर्वक, विनिर्दिष्टपणे, स्पष्टपणे, नेमकेपणाने
 [Ind. Evi. Act-s. 114]
specifically denied, स्पष्टपणे नाकारलेला, नाकबूल करण्यात आलेला
 [Ind. Evi. Act-s. 68 proviso]
specific approval, विशेष मान्यता
specification, *n.* 1. विनिर्दिष्ट बाबी (पु.), विनिर्देशक (न.) 2. विस्तृत
 विवरण (न.)
specific bequest, विनिर्दिष्ट इच्छापत्रित दान
specific cargo of goods, विनिर्दिष्ट जहाजी माल (पु.) [Ind. Con.
 Act-s. 20-III]
specific denial, स्पष्ट इन्कार [C.P.C. order VIII-Rule 5],
 स्पष्ट नाकबुली
specific finding, निश्चित निष्कर्ष
specific goods, विनिर्दिष्ट माल (पु.) [Sale of Goods. Act-s. 20]
specific legacy, विनिर्दिष्ट उत्तरदान
specific legatee, विनिर्दिष्ट उत्तरदानग्राही [Ind. Suc. Act-s.
 170 m.n.]
specific movable property, विनिर्दिष्ट जंगम मालमत्ता
specific name, निश्चित नाव [Cr. P.C.s. 211 (2)], विनिर्दिष्ट नाव
specific performance, विनिर्दिष्ट पालन (न.) [T.P. Act-s. 55
 (6) (b)]
specific property, विनिर्दिष्ट मालमत्ता [C.P.C. Order XXI-Rule-78]
specific purpose, विनिर्दिष्ट प्रयोजन
specific relief, विनिर्दिष्ट अनुतोष [Spec. Rel. Act-short title]
specific reward, विनिर्दिष्ट बक्षीस [Ind. Con. Act- s. 168],
 विशिष्ट बक्षीस
specific suit, विनिर्दिष्ट दावा [C.P.C. s. 85 (2)], विशिष्ट दावा
specified, *adj.* विनिर्दिष्ट
specified person, विनिर्दिष्ट व्यक्ति
specify, *v.t.* विनिर्दिष्ट करणे, विशेष उल्लेख करणे, निश्चित करणे
speculative damages, (damages awarded for an injury
 in excess of the actual loss suffered and in anticipa-
 tion of further loss)परिकल्पित नुकसानी
speedy remedy, शीघ्र उपाययोजना, सत्वर उपाययोजना [Cr. P.C.-
 s. 144 (1)]

spendthrift trust, (a trust created to provide a fund for
 the maintenance of another and to secure it against
 his improvidence or incapacity) अपव्ययरोधी न्यास
sperm, *n.* 1. शुक्राणु (पु.), शुक्रपेशी (स्त्री.) 2. (as animal seed)
 रेत (न.)
sphere of influence, प्रभावक्षेत्र (न.)
spinning bullet, चक्रगतिक गोळी
spinster, *n.* अविवाहित स्त्री. (स्त्री.)
spiritual charge, धर्मविषयक प्रभार (पु.)
spiritual head, धर्मप्रमुख (सा.), अध्यात्मप्रमुख (सा.)
spiritual law=religious law
splitting a cause of action, वादकारणाचे विभाजन
spoliation, *n.* 1. लूट (स्त्री.) [Const. Art. 49] 2. (दस्तऐवजांचे)
 विरुपीकरण (न.) 3. (धार्मिक अधिकाऱ्याने केलेली) अफरातफर (स्त्री.)
spalium, *n.* (in the Civil Law, a thing violently or unlaw-
 fully taken from another) बळजबरीने घेतलेली वस्तु (स्त्री.)
sponson, *n.* 1. (a formal promise, pledge or engage-
 ment, especially made on behalf of another person)
 अनधिवचन (न.) 2. प्रत्याभूति (स्त्री.)
spontaneous, *adj.* उत्स्फूर्त
spontaneous abortion, स्वाभाविक गर्भपात
spontaneous combustion, उत्स्फूर्त ज्वलन, एकाएकी पेट घेणे
sporadic, *adj.* तुरळक, अधूनमधून घडणारा
sporting gun, क्रीडामृगया बंदूक
spot, *n.* 1. घटनास्थळ (न.) [Cr. P.C.-s.157 (1)] 2. (a stain)
 डाग (पु.), कलंक (पु.) 3. (a speck) ठिपका (पु.)
spot goods, (goods-ready for immediate delivery) तयार
 माल (पु.), हजर माल (पु.)
spot investigation, घटनास्थळी अन्वेषण, घटनास्थळी तपास
spouse, *n.* विवाहसाथी (सा.) [Hin. Mar. Act-s. 5 (i)], वैवाहिक
 जोडीदार (सा.) पति/पत्नी
spread, *n.* फैलाव (पु.)
springing use, (a use limited to arise on the happening
 of a future event and not depending on any preceding
 use of estate) घटनासापेक्ष उपयोग
spur, *n.* 1. बाहू (पु.), पर्वतस्कंद (पु.) 2. प्रतिबंधक बांध [Mah.
 Irr. Act, 2 (1)] 3. (a good worn on a horseman's heel)
 टाच (स्त्री.)
v.t. झिडकारणे
spurting blood, रक्ताची चिळकांडी
squad, *n.* तुकडी (स्त्री.), पथक (न.)
squat, *v.t.* 1. (to settle on land especially new or unoc-
 cupied without right or title) अनधिवास करणे 2. मांडी घालून
 बसणे, फतकल मारून बसणे
stab, *v.t.* भोसकणे
stability, *n.* स्थैर्य (न.)
stab wound, भोसकण्यामुळे झालेली जखम

staffing pattern, कर्मचारीवर्गाचा आकृतिबंध [Mah. Z.P.&P.S. Act.- s. 243 c]

stage, n. 1. टप्पा (पु.), अवस्था (स्त्री.) 2. रंगभूमि (स्त्री.) 3. रंगमंच (पु.) 4. व्यासपीठ (न.)

stagnant, adj. साचलेला, अवरुद्ध, कुंठित

stake holder, हितसंबंधी

stale cheque, मुदतबाह्य धनादेश

stamp, n. 1. मुद्रांक (पु.) 2. ठसा (पु.) शिक्का (पु.)
v.t. 1. मुद्रांक लावणे 2. ठसा उमटवणे

stamp-duty, n. मुद्रांक शुल्क (न.)

stamped agreement, मुद्रांकित करारपत्र

stamped paper, 1. मुद्रांकित कागद [Nego. Inst, Act-s.15]

stance, n. पवित्रा (पु.)

stand, v.i. 1. टिकणे, परिणामक होणे [Ind. Suc. Act-s. 88]
2. उभा करणे, उभा राहणे, उभा होणे 3. असणे 4. सोसणे 5. (to hold good) लागू असणे, लागू पडणे (as in : shall stand so declared असे घोषित झाल्याप्रमाणे लागू असेल) 6. टिकून राहणे
n. 1. भूमिका (स्त्री.) 2. स्थान (न.), दुकान (न.) 3. निधानी (स्त्री.) 4. (standing place of vehicles) तळ (पु.)

standard, n. 1. प्रमाणक (न.) 2. दर्जा (पु.) 3. इयत्ता (स्त्री.) 4. निशाण (न.)
adj. प्रमाणभूत, दर्जेदार

standard form, n. प्रमाण नमुना

standard of life, जीवनमान (न.)

standard of living, राहणीमान (न.)

standard rent, प्रमाण भाडे

standard specifications, प्रमाण विनिर्देशके (न.अ.व.)

standing committee, स्थायी समिति

standing counsel, (permanent legal adviser) स्थायी काउन्सेल

standing crop, उभे पीक

standing order, स्थायी आदेश

standing timber, इमारती लाकडाची झाडे (न.अ.व.)

stare decisis, (the policy of following rules or principles laid down in previous judicial decisions) पूर्व निर्णयानुसरण (न.)

starvation, n. उपासमार (स्त्री.)

state, v.t. 1. निवेदन करणे, कथन करणे 2. नमूद करणे
n. 1 स्थिति (स्त्री.), अवस्था (स्त्री.) 2. राज्य (न.) 3. राष्ट्र (न.) 4. संस्थान (न.) 5. शासन (न.)

State Assistant Public Information Officer, राज्य सहायक जन माहिती अधिकारी [R.T.I. Act-s.2]

State Chief Information Commissioner, राज्य मुख्य माहिती आयुक्त [R.T.I. Act. s.2]

stated account, (one that has been expressly or impliedly acknowledged to be correct by all parties; मान्य केलेला हिशोब)

stated instalments, ठरवलेले हप्ते (पु.अ.व.)

state fund, राज्याचा पैसा [Const. Art. 28 (1)], राज्य निधि

State Government, राज्य शासन, राज्य सरकार

State Information Commission, राज्य माहिती आयोग [R.T.I. to Inf. Act-s. 2]

State Legislature, राज्य विधानमंडळ

state list, राज्य सूची (स्त्री.) [Const. Seventh Sch. List-III]

statement, n. 1. निवेदन (न.), कथन (न.), परिकथन (न.) 2. विवरणपत्र (न.) 3. विधान (न.) [R.T.I. Act-s. 11] 4. जबाबी 5. (table) तक्ता (पु.)

statement of accounts, लेखा विवरणपत्र (न.)

statement of case, प्रकरणाचे कथन, प्रकरणाचे निवेदन

state of affairs, परिस्थिति (स्त्री.), वस्तुस्थिति (स्त्री.)

state of body, शारीरिक अवस्था

state of mind, मानसिक अवस्था

state of things, (state of affairs in general) परिस्थिति (स्त्री.), हालहवाल (स्त्री.)

state policy, राज्य धोरण

State Public Information Officer, राज्य जन माहिती अधिकारी [R. T. I: Act-s. 2]

State Reserve Police Force, राज्य राखीव पोलीस दल

statesman, n. मुत्सद्दी व्यक्ति (स्त्री.), राजनीतिज्ञ (सा.)

station house, पोलीस ठाणे, ठाणेघर (न.) [Cr. P.C.s. 2 (o)]

Station House Officer (abbr. S.H. O.) पोलीस ठाणेदार

statistics, n. 1. सांख्यिकी (स्त्री.) 2. आकडेवारी (स्त्री.)

stature, n. 1. अंगकाठी (स्त्री.) 2. उंची (स्त्री.) 3. प्रतिष्ठा (स्त्री.)

status, n. 1. स्थिती (स्त्री.), स्थान (न.) [Ind. Part. Act-s.5] 2. दर्जा (पु.) [Conts. Preamble] प्रतिष्ठा (स्त्री.)

status quo, जैसे थे स्थिति

status quo ante, यथापूर्व स्थिति

statute, n. संविधि (पु.), cf. Act, (of university) परिनियम (पु.)

statute-barred, adj. संविधि-रोधित,

statute-barred debt, संविधि-रोधित ऋण

statute-book, n. संविधि पुस्तक (न.)

statute law, संविधिक कायदा, कायदा

statute of limitation, मुदत संविधि

statutory, adj. 1. सांविधिक 2. संविधिमान्य 3. कायदेशीर

statutory appeal, सांविधिक अपील

statutory construction, (judicial interpretation of legislative enactments) वैधानिक अधिनियमांचे न्यायिक निर्वचन,

statutory law, सांविधिक विधि, सांविधिक कायदा, संविधिमान्य विधि

statutory medical certificate, वैद्य वैद्यकीय प्रमाणपत्र

statutory provisions, कायद्याच्या तरतुदी (स्त्री.अ.व.)

stay, *v.t. & i.* 1. स्थगित करणे *cf.* postpone, 2. टिकून राहणे
n. 1. स्थगिति (स्त्री.) 2. मुक्काम (पु.), वास्तव्य (न.)

stay-in-strike, *n.* बैठा संप (पु.),

stay of execution, अंमलबजावणीस स्थगिती

stay of proceedings, कार्यवाहीस स्थगिती

stay order, स्थगिति आदेश

steal, *v.i.* 1. चोरणे, चोरी करणे 2. (to pass quietly) चोरपावलाने येणे, चोरपावलाने जाणे

stealing, *n.* चोरी (स्त्री.)

steam vessel, आगबोट (स्त्री.)

steering committee, सुकाणू समिति, कर्णधार समिति

sten gun, स्टेनगन (स्त्री.)

step-child, *n.* सावत्र अपत्य (न.), सावत्र मूल (न.)

step-father, *n.* सावत्र बाप (पु.), सावत्र पिता (पु.)

step-mother, *n.* सावत्र आई (स्त्री.), सावत्र माता (स्त्री.)

sterilisation, *n.* निर्जंतूकरण (न.)

still-born, *adj.* मृतजात, मृतावस्थेत जन्मलेले

still-born child=deadborn child

still water, स्थिर पाणी, संथ पाणी

stimulants, *n. pl.* उद्दीपक औषधे (न.अ.व.)

stipend, *n.* वृत्तिवेतन (न.) *cf.* salary

stipulate, *v.t.* करारनिविष्ट करणे, अट घालणे

stipulated damages, (*also liquidated damages*) (a sum stated and agreed to be paid as damages between the parties to a contract in the event of default by either) करारनिविष्ट नुकसानी, निर्धारित नुकसानी

stipulation, *n.* अट (स्त्री.)

stipulation as to time, वेळेबाबतची अट

stir, *v.t. & i.* 1. चेतवणे *cf.* incite 2. हलवणे, ढवळणे 3. थरारून सोडणे

n. खळखळ (स्त्री.), क्षोभ (पु.)

stock, *n.* 1. रोखा (पु.) [T. P. Act-s. 137] 2. भांडवल (न.)

3. साठा (पु.) 4. माल (पु.) 5. (raw material) कच्चा माल (पु.)

6. निधी (पु.) 7. (Cattle) पशुधन (न.) 8. (line of ancestry)

वंश (पु.) 9. खोड (न.) 10. (बंदूक, रायफल वगैरेचा) दस्ता (पु.)

v.t. & i. साठवणे, साठा करणे

stock-book, *n.* संग्रह पुस्तक (न.)

stock-broker, *n.* रोखे दलाल (सा.)

stock-exchange, *n.* रोखे बाजार (पु.) [Const. Art. 269 (1) (e)], शेअर बाजार (पु.)

stock holder, *n.* रोखेधारक (सा.)

stock-in-hand, *n.* हातातील माल (पु.)

stock-in-trade, *n.* धंदेमाल (पु.) [Ind. Con. Act-s. 52-ill. (b)]

stock in transit, मार्गस्थ माल

stock inventory, (*also called inventory*) माल-सूची (स्त्री.)

stock ledger, संग्रह खातेवही

stock of firm, पेढीचे भांडवल [Ind. Part. Act. s. 14]

stocks and shares, रोखे व शेअर्स (पु.अ.व.) [Sale of Goods. Act-s.2(7)]

stolen goods, चोरीचा माल

stolen property, चोरीची मालमत्ता

stoppage, *n.* 1. बंद करणे (न.) 2. थांबवणे (न.), थांबणे (न.) 3. अटकाव (पु.), रोखून धरणे (न.), रोखून ठेवणे (न.) 4. रोध (पु.)

stoppage in transit, मार्गक्रमणात अटकाव

stoppage of sale, विक्रीला अटकाव

storage, *n.* 1. साठवण (स्त्री.) 2. ठेवणावळ (स्त्री.) 3. कोठार (न.), आगार (न.), भांडार (न.)

store, *n.* 1. साठवण करणे (न.), संग्रह (पु.), साठा (पु.) 2. (*in pl.*) सामान (न.), माल (पु.) 3. भांडार (न.) *cf.* depot 4. दुकान (न.)

stored and processed, संग्रहित व संस्कारित [Ind. Evi. Act-s. 65]

stranger, *n.* 1. परका (पु.), तिन्हाईत (सा.), उपरा (पु.) 2. अनोळखी (सा.)

strangulation, *n.* 1. गळा आवळणे (न.) 2. गळफास लावणे (न.)

strangulation by ligature, फासाने गळा आवळणे

strategy, *n.* 1. रचनाकौशल्य (न.) 2. रणनीति (स्त्री.), युद्धतंत्र (न.) 3. डावपेच (पु.) 4. धोरण (न.)

straw bail, (worthless bail) तुच्छ जामीन

stray cattle, भोकाट गुरेढोरे (न.अ.व.), वाटचुकार गुरेढोरे (न.अ.व.)

stream, *n.* 1. ओढा (पु.), झरा (पु.) 2. धार (स्त्री.), प्रवाह (पु.)

street, *n.* सडक (स्त्री.)

cf. approach road पोचमार्ग

lane गल्ली

path पथ

road रस्ता

way मार्ग

strength, *n.* 1. ताकद (स्त्री.), बळ (न.) 2. कुवत (स्त्री.), 3. मनुष्यबळ (न.), कर्मचारीसंख्या (स्त्री.) 4. Chem. तीव्रता (स्त्री.)

stress, n. 1. ताण (पु.) 2. दडपण (न.) 3. जोर (पु.)

strict custody, सक्त अभिरक्षा, सक्त हवालत

strictly, adv. काटेकोरपणे

stricture, n. (offen pl.) प्रखर टीका (स्त्री.), तारोरा (पु.)

stridhana, n. स्त्रीधन (न.)

strike down, रद्द करणे

strike out, खोडून काढणे *cf.* cancel

stringency, n. 1. चणचण (स्त्री.), तंगी (स्त्री.) 2. कडवटपणा (पु.) 3. (युक्तिवादाचा) बिनतोडपणा (पु.)

strive, v. i. 1. झटणे, आटोकाट प्रयत्न करणे 2. झुंजणे

strongarm, adv. दांडगाईने

structural convenience, संरचनार्थ सोय, बांधकामाची सोय

structure, n. 1. संरचना (स्त्री.) 2. बांधकाम (न.), इमला (पु.)

stud gun, स्टड गन

study leave, अध्ययन रजा

stupefaction, n. गुंगी आणणे (न.)

stupefying, adj. 1. मूर्च्छाकारक 2. गुंगीकारक 3. स्तिमित करणारा

stupefying agent, गुंगीकारक औषध

style, n. शैली (स्त्री.), *v. t.* नाव देणे

sub-agent, n. उप अभिकर्ता (सा.)

Sub-Assistant Sessions Judge, दुय्यम सहायक सत्र न्यायाधीश

sub-clause, n. उपखंड (पु.) *cf.* section

sub-contract, n. उपसंविदा (स्त्री.), पोट-कंत्राट (न.)

sub-district, n. दुय्यम जिल्हा (पु.)

sub-division, n. उपविभाग (पु.), पोटविभागणी (स्त्री.)

Sub-Divisional Magistrate, उपविभागीय दंडाधिकारी

sub-divisions of caste, जातीच्या पोटशाखा (स्त्री. अ. व.)

sub-jail, n. दुय्यम तुरुंग (पु.)

subject, n. 1. विषय (पु.), विषयवस्तु (स्त्री.) 2. प्रजाजन (न.अ.व.), प्रजा (स्त्री.) 3. *Gram.* कर्ता (पु.)

adj. 1. (not independent) अधीन, परतंत्र, परवश 2. दायी, पात्र

v. t. 1. दायी करणे [Ind. Con. Act.- s. 200] 2. अधीन करणे, अधिपत्याखाली आणणे 3. भोगावयास लावणे

subject-matter, n. विषयवस्तु (स्त्री.) [Ind. Con. Act.- s. 202]

subject to dissolution, विसर्जनपात्र

subject to the terms, शर्तीना अधीन राहून

subjoin, v. t. (to add after something else) अनुबद्ध करणे, शेवटी जोडणे

sub judice, (pending decision of a competent court) निर्णयाधीन, न्यायप्रविष्ट

sub-lease, n. पोटभाडेपट्टा (पु.)

v. t. & i. पोटभाडेपट्ट्याने देणे

sub-lessee, n. पोटभाडेपट्टेदार (सा.)

sublet, v. t. पोटभाडेपट्ट्याने देणे

submission, n. 1. सादरीकरण (न.) 2. सादर निवेदन (न.) 3. अधीनता (स्त्री.) 4. शरणागति (स्त्री.)

submit the case, प्रकरण दाखल करणे

submit to arbitration, लवादाकडे सादर करणे [Ind. Part. Act-s. 19 (2) (a)]

submit to the custody, स्वाधीन होणे

submit to the vote of, -च्या मतास टाकणे

sub-mortgage, n. पोटगहाण (न.)

sub-mortgagee, पोटगहाणधारक (सा.), पोटगहाणदार (सा.)

subordinate, n. दुय्यम कर्मचारी (सा.) [Mum.G.Cl. Act s. 19] *adj.* 1. दुय्यम, उप, हाताखालील 2. गौण

subordinate court, दुय्यम न्यायालय (न.)

subordinate judge, दुय्यम न्यायाधीश

subordinate magistrate, दुय्यम दंडाधिकारी

subordinate officer, दुय्यम अधिकारी, हाताखालील अधिकारी [Const. Art. 53 (1)]

subordinate ranks, दुय्यम दर्जाचे अधिकारी [Mum.pol. Act. 1951 s - 2 (16),]

subordinate service, दुय्यम सेवा

subordination, n. 1. अधीनता (स्त्री.) 2. दुय्यमता (स्त्री.) 3. ताबेदारी (स्त्री.)

suborn, v. t. (to prepare another to commit perjury) खोटी साक्ष देण्यास फितवणे [Ind. Evi. Act-s. 8-ill (e)]

subpoena, n. (a writ commanding the person designated in it to attend court under a penalty for failure) साक्षीसमन्स (न.), सपोना (पु.)

sub-proprietor, n. उपस्वामी (पु.)

sub-registrar, n. उपनिबंधक (सा.), उपप्रबंधक (सा.)

subrogate, v. t. 1. प्रतिस्थापित करणे, प्रत्यासीन करणे [T. P. Act-s. 92-para 2] 2. (to substitute) बदली देणे

subrogation, n. 1. प्रत्यास्थापन (न.), प्रत्यासन (न.) [T. P. Act-s. 92- m. n.] 2. बदली व्यक्ति (स्त्री.)

sub-rule, n. पोटनियम (पु.)

sub-sale, n. पोटविक्रय (पु.) [Sale of Goods. Act.- s. 53]

subscribe, v. t. & i. 1. वर्गणी देणे 2. अभिदान देणे 3. सही करणे, स्वाक्षरी करणे 4. अनुमत करणे, अनुमतिदर्शक सही करणे 5. (as, to a provident fund, etc.) हप्ता भरणे

subscribed, adj. 1. अभिदत्त 2. स्वाक्षरित
subscribed capital, अभिदत्त भांडवल
subscriber, n. 1. अभिदाता (पु.) 2. वर्गणीदार (सा.) 3. विभेदार (सा.) 4. स्वाक्षरीकर्ता (पु.) [Ind. Evi. Act. s. 85]
subscribing witness, साक्षीदार म्हणून सही करणारा
subscription, n. 1. वर्गणी (स्त्री.), अभिदान (न.) [Ind. Con. Act.-s. 30] 2. अनुमतीदर्शक सही (स्त्री.) 3. अधोलेखन (न.) 4. स्वाक्षरी (स्त्री.)
sub-section, n. पोटकलम (न.) *cf.* section
subsequent, adj. उत्तरवर्ती, तदनंतरचा, मागाहूनचा
cf. following पाठोपाठचा
 later पुढचा, नंतरचा
 posterior नंतरचा, पश्चातकालीन
subserve, v.t. & i. साधक होणे, साधनीभूत होणे, उपकारक होणे [Const. Art. 39 (b)]
subsidiary, adj. गौण, दुय्यम
subsidiary account, दुय्यम लेखा
subsidiary jail, दुय्यम तुरुंग [Prisons Act.- s. 5]
subsidy, n. (monetary assistance by state) अर्थसहाय्य (न.)
subsidise, v.t. अर्थसहाय्य देणे, अर्थसहाय्य करणे
subsist, v.t. & i. 1. विद्यमान असणे, अस्तित्वात असणे 2. निर्वाह करणे, निर्वाह होणे
subsistence, n. 1. अस्तित्व (न.) 2. निर्वाह (पु.), चरितार्थ (पु.), उदरनिर्वाह (पु.), उपजीविका (स्त्री.)
subsistence allowance, निर्वाह भत्ता
subsistence grant, उपजीविका अनुदान [C.P.C. s. 60 (1) proviso (b)], निर्वाह अनुदान
subsisting, adj. विद्यमान
sub-soil, n. अंतर्मृदा (स्त्री.)
substance, n. 1. मुख्य पदार्थ (पु.) [Prev. of Food Adult. Act], सारभाग (पु.) [Ind. Con. Act.-s. 18 (3)] 2. आशय (पु.), इत्यर्थ (पु.), सारांश (पु.) 3. पदार्थ (पु.) [Const. Seventh Sch. List. I-53]
substantial, adj. 1. सारभूत 2. भरीव, भरपूर 3. मोठ्या प्रमाणात, लक्षणीय प्रमाणात
substantialise, v.t. वस्तुरूप देणे *cf.* realise
substantially, adv. 1. सारत : 2. भरीव प्रमाणात 3. बद्धशी 4. मुख्यत्वेकरून [Ind. Evi. Act.-s. 33]
substantiate, v.t. साधार असल्याचे दाखविणे *cf.* confirm
substantive by evidence, पुराव्याने साधार असल्याचे दाखविणे, पुराव्याने शाबित करणे
substantive, adj. 1. सारात्मक 2. मूळ 3. (officiating) स्थानापन्न 4. मुख्य
substantive ground of claim दाव्याचा सारात्मक आधार

substantive law, सारात्मक विधि, सारात्मक कायदा, मूळ स्वरूपाचा कायदा
substantive sentence, मूळ शिक्षा [Cr. P.C.s. 30 (1) proviso (b)]
substitute, v.t. -च्या ऐवजी घालणे [Const. Sixth. Sch. (4) (5) (1)], --च्या ऐवजी करणे [Ind. Con. Act. s. 62],
n. 1. बदली व्यक्ति (स्त्री.), 2. बदली वस्तु (स्त्री.), प्रतिवस्तु (स्त्री.)
substitutionary evidence, बदली साक्षीपुरावा
substratal, adj. निम्नस्तरीय *cf.* fundamental
sub-tenancy, n. 1. (as of land) पोट-कुळवहिवाट (स्त्री.), 2. (as of house) पोट-भाडेदारी (स्त्री.)
sub-tenant, n. 1. पोट-कूळ (न.) 2. पोट-भाडेकरू (सा.)
subterfuge, n. 1. युक्तीने सुटका (स्त्री.) 2. पळवाट (स्त्री.),
subversive, adj. विधायक, घातपाती
sub-ward, उपप्रभाग
succeed, v.t. & i. 1. उत्तराधिकारी होणे 2. मागाहून येणे 3. यशस्वी होणे
succeeding, adj. उत्तराधिकारी, उत्तरवर्ती, अनुवर्ती
succeeding magistrate उत्तरवर्ती, दंडाधिकारी
succession, n. 1. उत्तराधिकार (पु.) 2. क्रमवारी (स्त्री.), वंशक्रम (पु.) 3. परंपरा (स्त्री.) 4. लागोपाठ येणे (न.)
succession by Law, विधीनुसार उत्तराधिकार, कायद्यानुसार उत्तराधिकार
succession certificate, उत्तराधिकार प्रमाणपत्र [Ind. Suc. Act. S. 214 (i) (iii)]
succession duty, उत्तराधिकार शुल्क
succession per capita, व्यक्तिवार उत्तराधिकार, प्रतिव्यक्ति उत्तराधिकार
succession per strips, शाखावार उत्तराधिकार, प्रतिशाख उत्तराधिकार
succession tax, उत्तराधिकार कर
successive adj. क्रमवर्ती [Ind. Suc. Act. s. 301 m.n.] लागोपाठचे, उत्तरोत्तर, अनुवर्ती
successive, adv. क्रमशः, एकामागोमाग एक, लागोपाठ
successor, n. उत्तराधिकारी (सा.) [Ind. Suc. Act.s. 301 m.n.]
successor-in office, n. पदाचा उत्तराधिकारी (पु.)
successor-in-title, n. मालकीहक्काचा उत्तराधिकारी (पु.)
sudden, adj. आकस्मिक, अचानक
sudden death, आकस्मिक मृत्यू
sudden provocation, आकस्मिक प्रक्षोभ [T.P. Act s. 358]
sue, v.t. & i. दावा लावणे, दावा गुदरणे, -च्या विरुद्ध दावा दाखल करणे
suffer, v.t. & i. 1. सोसणे, सहन करणे, (to allow) 2. चालवून घेणे, खपवून घेणे *cf.* permit 3. पीडित असणे 4. ओढवून घेणे

sufferance, *n.* 1. सहन करणे (न.), सोसणे (न.) 2. नाइलाज (पु.)
3. मूक संमति (स्त्री.)

suffering of a judgment, न्यायनिर्णय ओढवून घेणे, हुकूमनामा करवून घेणे

suffice, *v.t. & i.* पुरेसा असणे, पुरेसा होणे, पर्याप्त असणे, पर्याप्त होणे

sufficiency, *n.* पुरेसेपणा (पु.), पर्याप्तता (स्त्री.)

sufficient, *adj.* पुरेसा, पर्याप्त

sufficient cause, पुरेसे कारण

sufficient ground, पुरेसे आधारकारण, पर्याप्त आधारकारण

sufficient reason, पुरेसे कारण, पर्याप्त कारण

suffrage, *n.* मताधिकार (पु.) [Const. Art. 326 m.n.]

suggest, *v.t.* 1. सूचित करणे, सुचविणे *cf.* convey 2. सूचना करणे 3. ध्वनित करणे

suggestion, *n.* सूचना (स्त्री.) [Ind. Suc. Act. s. 383 (b)]

suffocation, *n.* गुदमरणे (न.), श्वासावरोध (पु.)

suicide, *n.* आत्महत्या (स्त्री.) [I.P.C.s. 305]

sui juris, 1. आपमुखत्या 2. (as against *alieni juris*) आत्माधीन

suit, *n.* दावा (पु.) *cf.* case, वाद (पु.), मुकदमा (पु.), कज्जा (पु.)

suitability, *n.* योग्यता (स्त्री.), अनुकूलता (स्त्री.), अनुरूपता (स्त्री.)

suitable, *adj.* योग्य, *cf.* appropriate, उचित, अनुकूल, अनुरूप

suitable action, योग्य कारवाई

suitable alignment, सुयोग्य पंक्तिरचना करणे, सुयोग्य आखणी करणे

suitable legislature, अनुरूप विधिविधान

suitable means, *n.pl.* योग्य साधने (न.अ.व.), योग्य मार्ग (पु.अ.व.)

suit amount, दाव्याची रक्कम

suite, *n.* कक्षबंध (पु.) *cf.* flat

suit for damages, नुकसानीबाबतचा दावा

suit for inter pleader, आंतरवादिक दावा

suitor, *n.* 1. वादी (सा.), पक्षकार (सा.), वादपक्षकार (सा.) [Ind. Evi. Act. s. 5, ill. (b)] 2. पाणिग्रहणार्थी (पु.)

suits and proceedings, दावे व कार्यवाही

sum, *n.* 1. रक्कम (स्त्री.) 2. बेरीज (स्त्री.)
v.t. 1. बेरीज करणे 2. मिळवणे 3. (with 'up') समारोप करणे

sum and substance, तात्पर्यार्थ (पु.)

summarily-(in a summary manner) संक्षेपतः, संक्षिप्त रीतीने, बिनासोपस्कर

summary, *n.* संक्षेप (पु.), सारांश (पु.), संक्षिप्त गोषवारा (पु.)
adj. संक्षिप्त 2. संक्षेपी 3. (done without delay or formality) अविलंबित
adv. तडकाफडकी

summary jurisdiction, संक्षेपी अधिकारिता

summary procedure, संक्षिप्त प्रक्रिया, संक्षिप्त कार्यपध्दति

summary proceeding, संक्षिप्त कार्यवाही

summary trial, संक्षिप्त न्यायचौकरी

summon, *v.t.* 1.-- ला समन्स पाठवणे [Ind. Suc. Act. s. 208]
2. अभिनिर्मत्रित करणे [Const. Art. 85(1)], बोलावणे 3. समन्स काढणे

summons, *n.* समन्स (न.), आवाहनपत्र (न.)

summons-case, *n.* समन्स खटला (न.), समन्स प्रकरण (न.)

sum of money, रक्कम (स्त्री.)

sun burn, सौर दाह *cf.* burn

suo motu, स्वयंप्रेरणेने, स्वतः होऊन, आपण होऊन, स्वाधिकारे

superadd, *v.t.* अधिक घालणे

superannuation benefit, नियत सेवावधि लाभ

superficial contents, बाह्यरूप (न.) [Ind. Reg. Act.s 21(3)]

superintendence, *n.* अधीक्षण (न.), देखरेख (स्त्री.)

superintendent, *n.* अधीक्षक (सा.) *cf.* inspector

superior, *adj.* वरिष्ठ, वरिष्ठ दर्जाचा, अधिक चांगला

superior, *adj.* (also intelligent) श्रेष्ठबुद्धि

superior court, वरिष्ठ न्यायालय

superior holder, वरिष्ठ धारक

superior of an office, वरिष्ठ अधिकारी

super profits tax, लाभ अधिकर, नफा अधिकर

supersede, *v.t.* 1. अधिक्रमण करणे, अधिक्रमित करणे 2. निष्प्रभावी करणे [Rd. Transp. Corp. Act. s. 38(1)] 3. डावलणे

supersedeas, *n.* (a writ commanding a stay of legal proceedings) स्थगिति-प्राधिलेख (पु.)

supersession, *n.* 1. अधिक्रमण (न.) 2. निष्प्रभाव (पु.) 3. निष्प्रभावन (न.)

super-tax, *n.* अधिकर (पु.)

supervision, *n.* पर्यवेक्षण (न.), देखरेख (स्त्री.)

supervisor, *n.* पर्यवेक्षक (सा.) *cf.* inspector

supplement, *n.* पुरवणी (स्त्री.) *cf.* annexure

supplemental, *adj.* पूरक, अनुपूरक, पुरवणी--

supplemental affidavit, पुरवणी शपथपत्र

supplemental bill, पुरवणी वादपत्र

supplementary, *adj.* पूरक, पुरवणी, अनुपूरक

supplemental pleadings, पुरवणी वादप्रतिवाद

supplementary bill (as, a bill of legislature) 1. पुरवणी विधेयक (न.) 2. पुरवणी देयक, पुरवणी बिल

supplementary evidence, पूरक साक्षीपुरावा

supplementary grant, पूरक अनुदान [Const. Act. 115 m.n.]

supplementary provision, पूरक उपबंध, पूरक तरतुदी, अनुपूरक उपबंध

supplementary summons, पूरक आवाहनपत्र, पूरक समन्स

supplementary witness, पूरक साक्षीदार

supply, *n.* पुरवठा (पु.)

v.t. पुरवणे, पुरवठा करणे

supposed right, मानीव हक्क [I.P.C.s 141-fourth]

supposition, *n.* 1. गृहीत गोष्ट (स्त्री.) 2. समज (पु.), समजूत (स्त्री.)

suppositious child, बनावट अपत्य

support, *n.* 1. पाठिंबा (पु.), पुष्टी (स्त्री.) 2. आधार (पु.) 3. पाठबळ (न.) *cf.* aid 4. पालन पोषण (न.)

v.t. 1. (as, an institution) खर्च चालवणे 2. (to endure) सहन करणे

support a suit, दाव्यास आधार म्हणून पुरेसा असणे [Spec. Rel. Act. s. 7. Expl. (2)]

support the title, मालकीहक्कास पुष्टी देणे

supremacy, *n.* सर्वोच्चता (स्त्री.)

suppress, *v.t.* 1. (to prevent from being known or seen) दमन करणे, दाबून टाकणे 2. दडपून टाकणे 3. मोडून काढणे, शमवणे 4. (to restrain) आवरणे

suppression, *n.* दमन (न.)

supra protest, प्रतिसाक्षनोत्तर [Nego. Inst. Act. 7. para 4]

supra protest acceptance, प्रतिसाक्षनोत्तर स्वीकार

supra protest payment, प्रतिसाक्षनोत्तर प्रदान, निषेधोत्तर प्रदान

supreme command, 1. सर्वोच्च आधिपत्य [Const. Art. 53(2)]
2. सर्वोच्च समादेश

Supreme Court, सर्वोच्च न्यायालय

supreme law, सर्वोच्च विधि

supreme power, सर्वोच्च सत्ता

surcharge, *n.* अधिभार (पु.)

surety, *n.* (one who becomes bound for another) जामीनदार (सा.)

cf. bail, जमानतदार

guarantor हमीदार

surety bond, जामीनखत (न.), प्रतिभू बंधपत्र (न.)

suretyship, *n.* जामीनदारकी (स्त्री.) प्रतिभूत्व (न.) [Nego Inst. Act. - s. 39 m.n.]

surface right, भूपृष्ठ हक्क

surgeon, *n.* शल्यचिकित्सक (सा.)

surgery, *n.* 1. शल्यचिकित्सा (स्त्री.), शल्यक्रिया (स्त्री.)
2. शल्यचिकित्साशास्त्र (न.)

surgical shock, शस्त्रक्रियाजन्य आघात

surplus, *n.* आधिक्य (न.), वाढावा (पु.) [T. P. Act.-s. 73(1)] शिल्लक (स्त्री.), अधिशेष (पु.) [Ind. Part. Act. S. 46]

adj. 1. अधिक, अतिरिक्त, शिल्लक, शिलकी 2. राहिलेला

surplus money, अधिशेष पैसा [Ind. Suc. Act. s. 198(2)]

surplus value, अतिरिक्त मूल्य, जास्तीची किंमत

surrejoinder, *n.* (the answer of a plaintiff to a defendant's rejoinder) प्रति-प्रत्युत्तर (न.)

surrender, *n.* 1. अभ्यर्पण (न.) 2. शरणागति (स्त्री.)

v.t. & i. 1. अभ्यर्पित करणे 2. स्वाधीन करणे, स्वाधीन होणे 3. शरण जाणे

surrender a lease, पट्टा अभ्यर्पित करणे

surrender by bail, जमानतदाराकडून अभ्यर्पण (न.)

surrender by operation of law, विधि-प्रवर्तनाद्वारे अभ्यर्पण

surrender in deed, विलेखाद्वारे अभ्यर्पण

surrender value, सोडमूल्य (न.)

surrogate, *n.* (a depute) प्रतिनियुक्त (सा.)

v.t. (to appoint another as a successor to oneself as in the office of executor or tutor) प्रतिनियुक्त करणे

surrogate mother, प्रतिस्थापित माता, भाडोत्री आई

surrounding, *n.pl.* परिसर (पु.)

surtax, *n.* उपरिकर (पु.) *cf.* duty

survey, *n.* 1. भूमापन (न.) 2. सर्वेक्षण (न.) 3. पाहणी (स्त्री.)

v.t. 1. भूमापन करणे 2. सर्वेक्षण करणे 3. पाहणी करणे

survey number, भूमापन क्रमांक

surveyor, *n.* 1. भूमापक (सा.) 2. सर्वेक्षक (सा.) *cf.* inspector

survey report, 1. भूमापन अहवाल 2. सर्वेक्षण अहवाल

survey settlement, सर्वेक्षण जमाबंदी (स्त्री.)

survival, *n.* 1. उत्तरजीवित्व (न.) 2. मागे हयात राहणे (न.)

survive, *v.t. & i.* 1. उत्तरजीवी असणे, मागे हयात असणे 2. मागे टिकून राहणे

surviving, *adj.* उत्तरजीवी, मागे हयात असणारा

survivorship, *n.* उत्तरजीवित्व (न.)

suspect, *n.* संशयित (सा.), वहिमी (सा.)

v.t. & i. शंका घेणे, शंका असणे, संशय घेणे, वहिम असणे

suspected character, संशयित व्यक्ति

suspend, *v.t.* 1. निलंबित करणे 2. स्थगित करणे *cf.* postpone

suspense account, निलंबन लेखा, तसलमात खाते

suspend a sentence, शिक्षादेश निलंबित करणे

suspension, *n.* निलंबन (न.)

suspicious, *adj.* संशयास्पद

suspicious death, संशयास्पद मृत्यु

sustain, *v.t.* 1. (हानी) सोसणे, भोगणे 2. (corroborate) पुष्टी देणे
3. (keep going) कायम ठेवणे, राखणे 4. (निर्णय) उचलून घरणे
5. (confirm) कायम करणे 6. (to establish by evidence) प्रमाणस्थापित करणे 7. टिकून राहणे

sustained, *adj.* 1. (established by evidence) प्रमाणस्थापित
2. सोसलेला, भोगलेला 3. आधार दिलेला 4. अविरत

sustain injuries, क्षती पोहोचणे, इजा होणे

symptom, *n.* लक्षण (न.)

syndicate, *n.* 1. व्यवसायसंघ (पु.) *cf.* association 2. (as of a university) कार्यकारिणी (स्त्री.)

synograph, *n.* (a writing or deed signed by all the parties thereto.) सर्वांच्या सहीचा विलेख, सर्वस्वाक्षरी विलेख

system, *n.* 1. प्रणालि (स्त्री.), सरणि (स्त्री.) 2. पद्धति (स्त्री.)
3. व्यवस्था (स्त्री.), यंत्रणा (स्त्री.) 4. संस्था (स्त्री.) (as in : respiratory system श्वसनसंस्था)

systematise, *v.t.* 1. पद्धतीत बसवणे 2. व्यवस्थित करणे, पद्धतशीर करणे *cf.* organise

system of law, 1. विधिप्रणालि (स्त्री.) 2. विधि-पद्धति (स्त्री.)

system of proportional representation, प्रमाणशीर प्रतिनिधित्व पद्धति